REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

KMETIJSKO-OKOLJSKA-PODNEBNA PLAČILA ZA OBDOBJE 2015-2020

Predhodno usposabljanje 2019

27. 3. 2019, 24. 4. 2019

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

www.program-podezelja.si

EKRP

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja:
Evropa investira v podeželje

RAZLIKE KOP 07-13 IN KOPOP 15-20

KOP 07-13

- Kmetijsko okoljske vsebine
- 3 skupine s 24 podukrepi
- »Paketni« pristop
- Izvajanje vseh zahtev posameznega podukrepa
- Kombinacija posameznih podukrepov kot celote
- Plačilo za podukrep kot celoto
- EK del KOP 07-13

KOPOP 15-20

- Kmet. okoljske + podnebne vsebine
- Pogoji upravičenosti (1 ha, vpis v RKG, predhodno usposabljanje, PA)
- Splošni pogoji (redno usposabljanje, svetovanje, evidence, prepoved uporabe blata iz komunalnih ČN)
- Strukturiranost zahtev po sektorjih (poljedelstvo, sadjarstvo, …)
- Obvezne in izbirne zahteve
- Možnost kombiniranja posameznih zahtev
- Vsaka zahteva posebej finančno ovrednotena = plačilo za posamezno zahtevo
- EK samostojen ukrep

NAMEN

Ukrep KOPOP s spodbujanjem nadstandardnih sonaravnih kmetijskih praks podpira:

- ohranjanje biotske raznovrstnosti in krajine;
- ustrezno gospodarjenje z vodami in upravljanje s tlemi;
- blaženje in prilagajanje kmetovanja podnebnim spremembam.

PRAVNE PODLAGE

EU:

- Uredba Evropskega parlamenta in Sveta 1305/2013/ES
- Delegirana Uredba Komisije 807/2014/ES
- Izvedbena Uredba Komisije 808/2014/ES
- Uredba Evropskega parlamenta in Sveta 1306/2013/ES
- Uredba Evropskega parlamenta in Sveta 1307/2013/ES

SLO:

- Uredba o ukrepih kmetijsko-okoljska-podnebna plačila, ekološko kmetovanje in plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 16/16 z vsemi spremembami)
- Uredba o izvedbi ukrepov kmetijske politike za tekoče leto*

* za leto 2019 – Uradni list RS, št. 11/12 in 12/19 – popr. (http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7842)

SREDSTVA

Plačila → modelne kalkulacije!

- 2014-2020: 203. 287.386,67 EUR
- Stopnja sofinanciranja:
  - EKSRP: 75 %
  - SLO: 25 %

Plačila za ukrep KOPOP:
≠ dohodkovna plačila
= plačila za delo in trud kmeta, kot skrbnika okolja

OSNOVA ZA PLAČILA UKREPA KOPOP

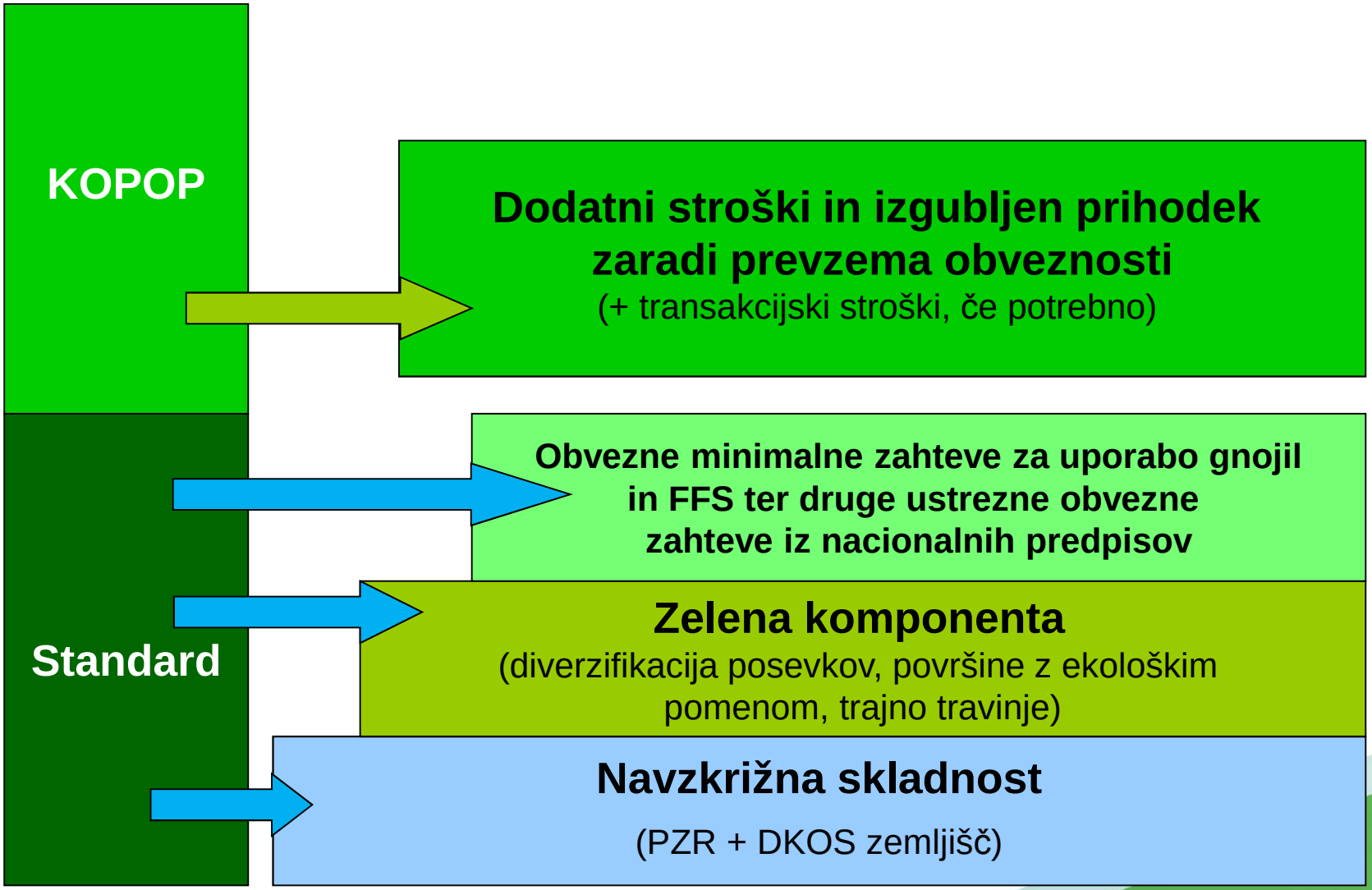

NAJVIŠJI ZNESKI PLAČIL

- 600 EUR/ha letno za njivske površine
- 900 EUR/ha letno za trajne nasade
- 450 EUR/ha za druge vrste rabe (trajno travinje, mejice)
- 200 EUR/GVŽ za ogrožene lokalne pasme

Plačila znašajo 100 % od višine plačil, izračunanih po modelnih kalkulacijah za zahteve, ki se nanašajo na ohranjanje naravovarstveno pomembnih travišč, vodnih virov in krajine, rejo avtohtonih pasem domačih živali in semensko pridelavo avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin, za ostale zahteve pa 60 %.

ADMINISTRATIVNI POSTOPKI

- Administrativne postopke za dodeljevanje sredstev za ukrep KOPOP izvaja ARSKTRP ob uporabi IAKS v skladu z relevantnimi EU in nacionalnimi predpisi.

KONTROLA IN SANKCIONIRANJE

- Kontrolo nad izvajanjem ukrepa KOPOP (upravni pregledi in pregledi in na kraju samem) izvaja ARSKTRP ob upoštevanju relevantnih EU in nacionalnih predpisov.
- Sankcijski sistem je vzpostavljen v skladu z naslovom V Uredbe 1306/2013/ES in določen z nacionalno uredbo, ki ureja plačila za ukrep KOPOP.

EVIDENCE IN DOKUMENTACIJA

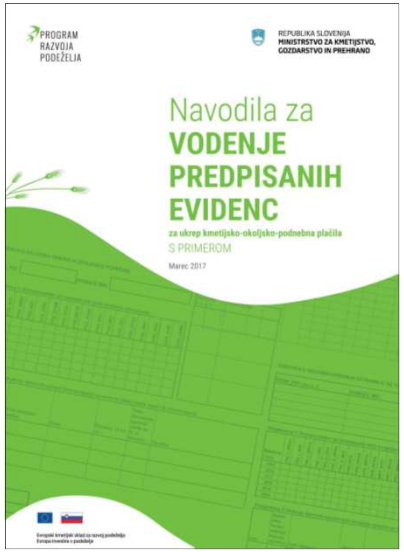

- Pri izvajanju ukrepa KOPOP morajo upravičenci sproti voditi **predpisane evidence** in jih ob kontroli izpolnjevanja obveznosti dati na vpogled nadzornim organom.
- Upravičenci morajo na KMG hraniti vse **račune o nakupu** (npr. gnojil, semenskega in sadilnega materiala, FFS), razne **deklaracije** (npr. za gnojila, FFS, seme), **skice** (npr. travnika z vrisanimi nepokošenimi pasovi) in **drugo dokumentacijo** (npr. dokazilo, da so pastirski psi cepljeni – modra knjižica – potni list, uradne etikete, etikete ali potrdila dobavitelja semenskega materiala) v zvezi z izvajanjem ukrepa KOPOP.

Hraniti: 5 let po zadnji pridobitvi plačila za ukrep KOPOP !

UPRAVIČENCI

- KMG, ki se v izvajanje ukrepa KOPOP vključijo prostovoljno in izpolnjujejo predpisane pogoje in zahteve.

TRAJANJE OBVEZNOSTI

- Najmanj 5 let, z možnostjo letnega podaljšanja zaključene obveznosti.

ODSTOPANJA OD OBVEZNOSTI

- Prenos na drugo osebo v času trajanja obveznosti:
  - prevzem ali prenehanje obveznosti brez vračila že prejetih sredstev.
- Ob sklenitvi obveznosti, spremembe, ki vplivajo na kasnejše izvajanje ukrepa še niso bile znane, oz. v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin.

PRILAGODITEV OBVEZNOSTI

Prilagoditev obveznosti v času izvajanja, če:

- je prilagoditev ustrezno utemeljena glede na zastavljene cilje;
- gre za uporabo novih tehnologij in pripomočkov pri izvajanju ukrepa KOPOP ter podaljšanje trajanja obveznosti.

REVIZIJSKA KLAVZULA

- Spremembe nacionalne zakonodaje in zakonodaje EU – uskladitev obstoječe obveznosti s spremembami.
- Spremembe ustreznih obveznih standardov in drugih ustreznih obveznih zahtev iz EU in nacionalnih predpisov – prilagoditev obstoječe obveznosti spremembam.
- Če upravičenec prilagoditve ne sprejme, njegova obveznost izvajanja ukrepa KOPOP preneha, pri čemer mu prejetih sredstev za obdobje, ko je obveznost veljala, ni treba vrniti.

VELIKOST KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

- Najmanjša površina kmetijske parcele je 0,1 ha kmetijskih površin.

Foto: https://www.pinterest.com/

- Na KMG mora biti v posamezno zahtevo vključenih najmanj 0,3 ha kmetijskih površin, razen če za posamezne operacije ni določeno drugače (KRA_S50, GEN_SEME).

SPREMEMBA VKLJUČENIH POVRŠIN

- Obseg površine, vključene v obveznost, se med leti lahko spreminja za največ 10 % glede na vstopno površin → obseg obveznosti se v obdobju trajanja obveznosti ne spreminja, razen v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin.

POVEČANJE VKLJUČENIH POVRŠIN

- Za več kot 10 %, vendar največ za 20 % oz. 2 ha, glede na vstopno površino → razširitev obstoječe obveznosti (obveznost iz prvega leta petletne obveznosti se nadaljuje)
- Za več kot 20 % oz. 2 ha glede na vstopno površino → nadomestitev obstoječe obveznosti z novo 5-letno obveznostjo (vključuje obstoječe in povečane površine).

RAČUNANJE OBTEŽBE

Pri izračunu povprečne letne obtežbe se upoštevajo:

- travojede živali (govedo, drobnica, kopitarji in jelenjad – damjaki, mufloni, navadni jeleni, druga rastlinojeda divjad za prirejo mesa) in
  - kmetijske površine KMG, z izjemo planin in skupnih pašnikov;
  - na planinah ugotovljene površine trajnega travinja.

V obdobju, ko so živali, ki jih je upravičenec vključil v ukrep KOPOP, na paši na planini oz. skupnem pašniku, se za te živali šteje, da ne zmanjšujejo števila živali na osnovnem KMG.

POGOJI UPRAVIČENOSTI

Ob vstopu v ukrep KOPOP morajo upravičenci:

- imeti najmanj 1 ha kmetijskih površin na KMG;
- KMG mora biti vpisano v RKG;
- imeti opravljen **6-urni program predhodnega usposabljanja** s področja kmetijsko okoljskih in kmetijsko podnebnih vsebin – **do 5. 5. tekočega leta**;
- imeti izdelan **program aktivnosti** KMG (PA izdelajo izvajalci svetovanj v sodelovanju z upravičencem):
  - **najpozneje na dan oddaje zahtevka za ukrep KOPOP**;
  - z oddajo zahtevka za ukrep KOPOP se konča izdelava PA.

Dopolnitev PA:

- razširitev obveznosti na nove operacije oz. zahteve;
- pridobitev novih GERK.

Ukrepa KOPOP in EK = 1 PA

www.program-podezelja.si

Analiza tal (AT) in gnojilni načrt (GN)

- Ob izdelavi PA: podatki o AT in GN, če se na KMG uporabljajo mineralna gnojila.
- GN mora biti petleten in izdelan na podlagi veljavne AT. Na GN mora biti naveden datum izdelave tega načrta in ne le datum, ko je bil natisnjen.
- Veljavna AT: za obdobje 2017–2020 izdelana od 1. 1. 2016.
- AT: za P, K in organsko snov (za travinje AT na organsko snov ni potrebna).
- **Kopije AT in GN** je treba v fizični obliki ali kot skenogram **poslati ARSKTRP** ob oddaji zbirne vloge.

Če se KMG vključi le v operacije HAB, MET, VTR, STE in KRA_MEJ, AT in GN nista potrebna!

SPLOŠNI POGOJI

Upravičenci morajo:

- opraviti **program rednega usposabljanja** v obsegu najmanj **4 ure letno** – do **20. 12. tekočega leta**;
- uporabiti **storitev svetovanja najmanj enkrat v prvih treh letih trajanja obveznosti** (ob vstopu v ukrep KOPOP v letu 2019 – do 31. 12. 2021);
- **sproti voditi predpisane evidence** ves čas trajanja obveznosti (na obrazcih MKGP v tiskani ali računalniški oz. elektronski obliki – program Excel, kot izpolnjevanje pogoja se šteje tudi vodenje evidenc v elektronski obliki, ki bistveno ne odstopa od elektronske oblike predpisanih evidenc);
- **upoštevati, da uporaba blata** iz komunalnih čistilnih naprav **ni dovoljena**.

19 OPERACIJ UKREPA KOPOP (1)

1. Poljedelstvo in zelenjadarstvo
2. Hmeljarstvo
3. Sadjarstvo
4. Vinogradništvo
5. Trajno travinje I
6. Trajno travinje II

→ Od leta 2017 vstopi niso več mogoči.

7. Posebni traviščni habitati
8. Traviščni habitati metuljev
9. Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov
10. Steljniki
11. Vodni viri

→ Vstopi mogoči do leta 2020.

19 OPERACIJ UKREPA KOPOP (2)

12. Ohranjanje habitatov strmih travnikov
13. Grbinasti travniki
14. Reja domačih živali na območju pojavljanja velikih zveri
15. Planinska paša
16. Visokodebelni travniški sadovnjaki
17. Ohranjanje mejic
18. Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje
19. Ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija

→ Vstopi mogoči do leta 2020.

KOMBINACIJE UKREPA KOPOP

- Na isti površini se lahko kombinirajo:
  - posamezne operacije;
  - zahteve znotraj posamezne operacije;
  - zahteve med operacijami.
- Upravičenci, ki so vključeni v ukrep KOPOP, lahko pridobijo tudi plačila za:
  - ekološko kmetovanje (ukrep EK);
  - območja z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami (ukrep OMD);
  - ukrep dobrobit živali (ukrep DŽ).

NARAVOVARSTVENE OPERACIJE

www.program-podezelja.si

VODNI VIRI (VOD)

Obvezni zahtevi:

- VOD_ZEL: setev prezimnih posevkov → preprečevanje izpiranja hranil, zmanjševanje onesnaževanja podtalnice, erozije in izboljšanje rodovitnosti tal
- VOD_FFSV: seznam prepovedanih a.s. (uporaba samo določenih FFS) → izboljšanje stanja voda

Izbirni zahtevi:

- VOD_NEP: setev neprezimnih medonosnih posevkov → preprečevanje izpiranja hranil, zmanjševanje onesnaževanja podtalnice, erozije, izboljšanje rodovitnosti tal, podaljšanje pašne sezone za čebele
- VOD_POD: setev rastlin po spravilu glavnega posevka → zaščita tal pred erozijo in izpiranjem hranil

OHRANJANJE KRAJINE, SOBIVANJE Z ZVERMI, …

Foto: http://www.lifetograsslands.si/fotogalerija/kum/

Foto: Peter Skoberne

Foto: Jani Gačnik

Foto: Miha Krofel

Foto: Tomaž Berce

Foto: Miha Krofel

Foto: http://arhiv.gorenjskiglas.si/article/20120710/C/307109974/kislo-mleko-z-velike-planine

Vir: MKGP

REJA LOKALNIH PASEM, KI JIM GROZI PRENEHANJE REJE (GEN_PAS)

Avtohtone pasme:

- **govedo:** cikasto govedo
- **konji:** lipicanski konj, posavski konj, slovenski hladnokrvni konj
- **prašiči:** krškopoljski prašič
- **ovce:** belokranjska pramenka, bovška ovca, istrska pramenka, jezersko-solčavska ovca
- **koze:** drežniška koza
- **kokoši:** štajerska kokoš

➡ ohranjanje živalskih genskih virov, izboljšanje stanja biotske in genske raznovrstnosti

Tradicionalne pasme:

- **konji:** ljutomerski kasač;
- **prašiči:** slovenska landrace – linija 11, slovenska landrace linija – 55, slovenski veliki beli prašič;
- **ovce:** oplemenjena jezersko-solčavska ovca;
- **koze:** slovenska sanska koza, slovenska srnasta koza;
- **kokoši:** slovenska grahasta kokoš, slovenska srebrna kokoš, slovenska rjava kokoš, slovenska pozno operjena kokoš

GEN_PAS

- Število živali:
  - belokranjska pramenka, istrska pramenka in drežniška koza najmanj 3 živali;
  - kokoši najmanj 30 živali;
  - ostale vrste živali najmanj en GVŽ.
- Plačilo se lahko uveljavlja samo za živali, ki so vpisane v izvorno rodovniško knjigo, rodovniško knjigo oz. registre ali evidence porekel, ki jih vodijo organizacije za živinorejo, odobrene v skladu z zakonom, ki ureja živinorejo.
- Plačilo:
  - avtohtone pasme: 193,62 EUR/GVŽ letno;
  - tradicionalne pasme: 116,17 EUR/GVŽ letno.
- Podatki se za avtohtone in tradicionalne pasme goveda in konjev preverjajo po stanju na dan 1. 2. tekočega leta, za prašiče, ovce, koze in kokoši pa glede na stanje en dan pred oddajo ZV.

Foto: Klemen Kunaver

OHRANJANJE RASTLINSKIH GENSKIH VIROV, KI JIM GROZI GENSKA EROZIJA

GEN_SOR

- spodbujanje pridelave avtohtonih in tradicionalnih sort žit, koruze, krompirja, oljnic, krmnih rastlin, zelenjadnic, hmelja, sadnih rastlin in vinske trte (seznam sort)

GEN_SEME

- spodbujanje semenske pridelave avtohtonih in tradicionalnih sort žit, koruze, krompirja, oljnic, krmnih rastlin in zelenjadnic (seznam sort)

➡ ohranjanje rastlinskih genskih virov, izboljšanje stanja biotske in genske raznovrstnosti

OBVEZNO OZNAČEVANJE

- Označevanje opredeljuje:
  - Izvedbena uredba Komisije 808/2014/EU (Priloga III);
  - Pravilnik o označevanju vira sofinanciranja iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 67/18).
- Logotipi, vzorci in primeri pravilnega označevanja so objavljeni na spletni strani PRP 2014–2020.

KDO OZNAČI?

VSI upravičenci do podpore iz ukrepa, podukrepa in operacije PRP 2014–2020, ki imajo lastno poslovno spletno stran, na le-tej ustrezno označijo, da so prejemniki sredstev PRP 2014–2020.

ZAHTEVE

- poslovna spletna stran namenjena trženju proizvodov ali opravljanju storitev
- razvidna povezava med namenom spletne strani in podporo iz PRP 2014–2020

Označitev vira sofinanciranja je potrebna ne glede na višino dodeljene podpore.

KDAJ OZNAČITI?

KOPOP in EK → od vložitve prvega zahtevka za izplačilo sredstev v okviru zbirne vloge do zadnjega izplačila sredstev

OMD in DŽ → od vložitve zbirne vloge do izplačila sredstev

KAKO DOLGO NAJ BO OZNAČENO?

Do zadnjega izplačila oz. do obstoja poslovne spletne strani, če se le-ta ukine prej kot je zadnje izplačilo.

OBVEZNI ELEMENTI OZNAČEVANJA

- naziv ukrepa, podukrepa ali operacije ali namen dodeljene podpore iz PRP 2014-2020
- **0 do 500.000 EUR: cilji in pričakovani rezultati** ukrepa, podukrepa ali operacije
- **500.000 EUR in več: povzetek** ukrepa, podukrepa ali operacije
- povezava na spletno stran Evropske komisije, namenjene Evropskemu kmetijskemu skladu za razvoj podeželja (EKSRP) (http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_sl.htm) in na spletno stran PRP 2014–2020 (www.program-podezelja.si/)
- simboli:

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Obvezni elementi označevanja naj obsegajo najmanj **25 % naslovne strani poslovne spletne strani ali podstrani poslovne spletne strani**.

Mogoča označitev na podstrani, pri čemer je na naslovni spletni strani objavljena hiperpovezava na podstran. Hiperpovezava na naslovni spletni strani mora biti ustvarjena prek simbolov:

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

STOPNJA NAPAKE

- Neizpolnjevanje pogojev in zahtev pri izvajanju ukrepa KOPOP se posledično odraža v **znižanju plačil in izključitvah**.
- Ugotovljene kršitve pri izvajanju ukrepa KOPOP povečujejo **stopnjo napake** za celoten PRP 2014–2020, kar se odraža v **finančnih posledicah**, ki prav tako vplivajo na celoten PRP 2014–2020.

Pri izvajanju ukrepa KOPOP je treba dosledno izpolnjevati vse predpisane pogoje in zahteve!

NAJPOGOSTEJŠE NAPAKE (1)

- neudeležba na 4-urnem rednem usposabljanju
- predpisane evidence se ne vodijo ali se vodijo pomanjkljivo
- neustrezno označevanje vira sofinanciranja
- analiza tal in gnojilni načrt
- na KMG se ne hranijo računi, deklaracije, razna dokazila
- nepokošen pas (zahteve N_PAS – HAB, MET, VTR, STE)
  - pas ne obstaja
  - pas ni ustrezne velikost (premajhen ali prevelik)
  - pas ni strnjen
  - košnja se izvede prezgodaj
  - v pasu so že oleseneli deli (zaraščeno)
  - v naravi je pas drugačen kot na skici
  - na KMG se ne hrani skice

NAJPOGOSTEJŠE NAPAKE (2)

- čezmerna prijava površin in živali (GEN_PAS)
- obtežba
  - prenizka spodnja meja obtežbe
  - previsoka zgornja meja obtežbe

PONAVLJAJOČE SE KRŠITVE

- neudeležba na 4-urnem rednem usposabljanju
- obtežba
- minimalne zahteve za uporabo FFS

KRŠITVE NAVZKRIŽNE SKLADNOSTI

- travniške površine na NATURA HABITATI niso vzdrževane
- travniške površine na NATURA PTICE niso vzdrževane
- nepravočasna priglasitev dogodkov v CRG
- nepopolno označevanje govedi
- nepravočasna priglasitev dogodkov v CRPš

Pri operacijah ukrepa KOPOP, vezanih na površine, vsebinske kršitve predstavljajo 75 % stopnje napake, čezmerna prijava pa 25 %.

BROŠURE, PRIROČNIKI, NAVODILA, …

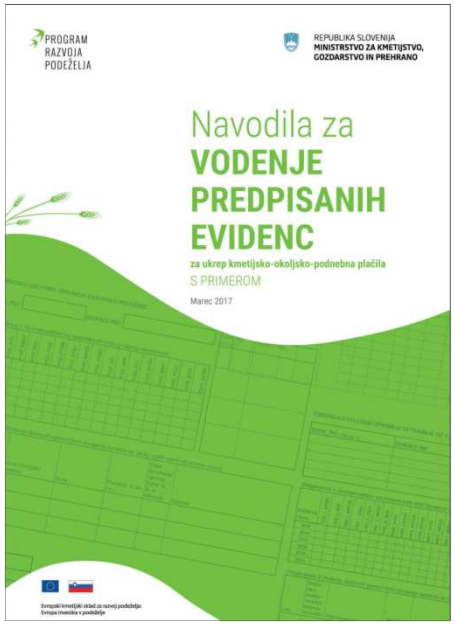

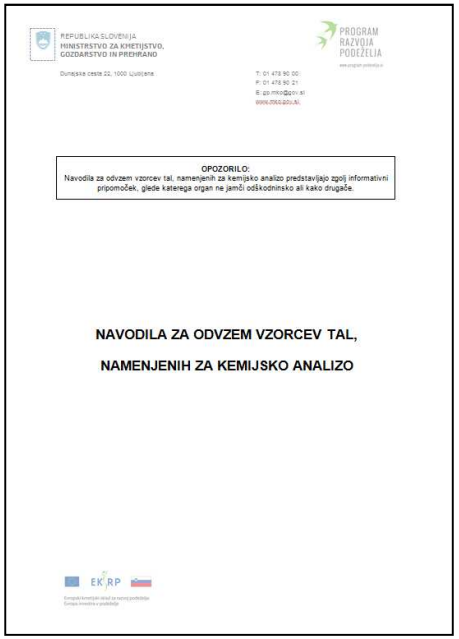

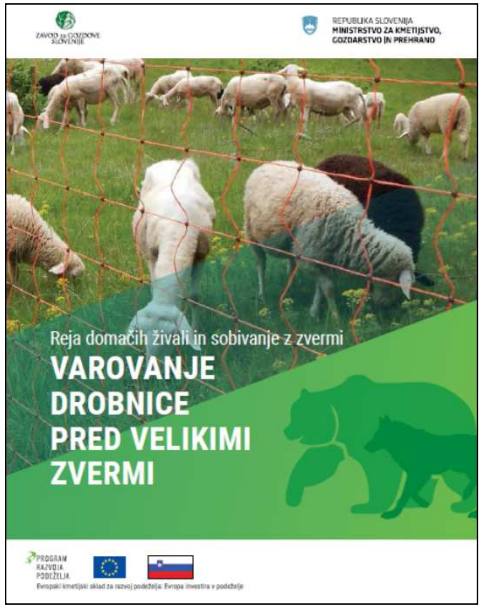

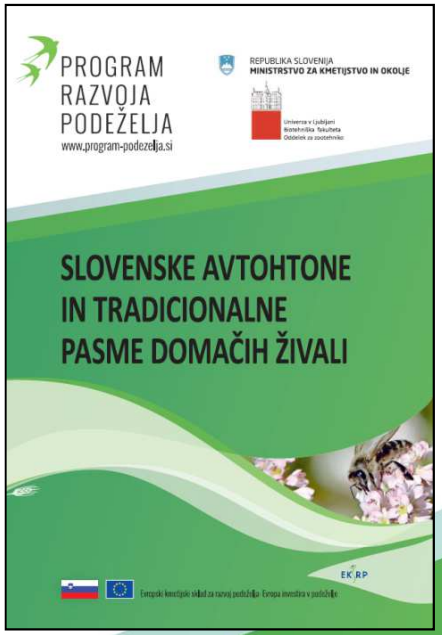

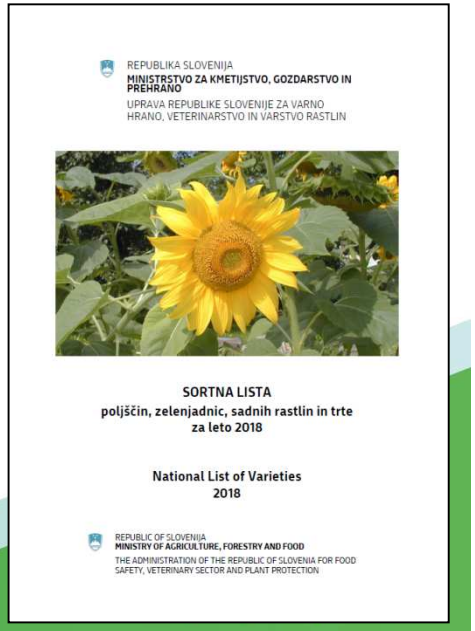

POMEMBNO!

- **5. 5. 2019:** predhodno usposabljanje
- **20. 12. 2019:** redno usposabljanje
- **25. 2. do 6. 5. 2019:** oddaja zbirne vloge
- **7. 5. do 31. 5. 2019:** pozna predložitev zbirne vloge – **znižanje plačil**!
- **do 31. 5. 2019:** sprememba zbirne vloge, razen izjem (po oddaji zbirne vloge – če se pri zahtevah VOD_ZEL, GEN_SOR, GEN_SEME poseje druga kmetijska rastlina kot je navedena na zbirni vlogi)
- **30. 9. 2019:**
  - zapisnik o prigonu živali na pašo na planino ali skupni pašnik
  - izjava o številu pastirjev na planini (KRA_PAST)
- **15. 12. 2019:** vložitev Obrazca za oddajo in prejem živinskih gnojil, digestata ali komposta, če ni vložen z zbirno vlogo

KRA_MEJ: Pri vlaganju zahtevkov morajo upravičenci upoštevati, da zahtevek lahko vložijo le za mejico, ki dejansko obstaja v naravi in ustreza pogojem za mejico iz operacije KRA_MEJ. Odgovornost za prijavo neustrezne mejice, četudi je vrisana v sloju mejic, upravičenci nosijo sami. Potencialni upravičenci se morajo zato prepričati, da je mejica, ki jo želijo prijaviti v zahtevku, tudi dejansko upravičena do plačila.

KAM PO INFORMACIJE?

PRP 2014–2020
www.program-podezelja.si/sl

MKGP (www.mkgp.gov.si)
gp.mkgp@gov.si

ARSKTRP (www.arsktrp.gov.si)
aktrp@gov.si

Klicni center

- Telefon: (01) 580 77 92
- od ponedeljka do četrtka od 7.30 do 15. ure
- ob petkih od 7.30 do 14. ure

Zbirna vloga 2019

http://www.arsktrp.gov.si/si/splosno/vstopna_stran/vsebine_na_vstopni_strani/zbirna_vloga_2019od_a_do_z/

Foto: www.deloindom.si
HVALA ZA POZORNOST!